กระทู้ถามที่ ๘๕๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง โรคใบด่างมันสำปะหลัง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

โรคใบด่างขาวมันสำปะหลัง เข้ามาระบาดในประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบันส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรทั้งประเทศ โดยมีแมงหวี่ขาวใบยาสูบเป็นพาหะนำโรค โรคใบด่างขาวมันสำปะหลังเกิดจากเชื้อไวรัสในตระกูล BEGOMOVIRUS เป็นเหตุให้มันสำปะหลังมีใบหงิกงอและมันไม่เป็นหัวโดยมีวิธีกำจัด คือการถอนแล้วนำไปฝังเท่านั้น เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังมีต้นทุนไร่ละไม่ต่ำกว่า ๔,๐๐๐ บาท จึงเป็นภาระแก่เกษตรกร และไม่สามารถหาพันธุ์มาปลูกทดแทนได้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวทางในการกำจัดแมลงซึ่งเป็นพาหะนำโรคอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถพิจารณาจ่ายค่าชดเชยเพิ่มขึ้นจาก ๑,๘๐๐ บาท เป็น ๔,๐๐๐ บาท ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถเพาะพันธุ์มันสำปะหลังที่ทนต่อโรคและให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูงโดยสามารถแจกจ่ายแก่เกษตรกรเพื่อเป็นการปลูกทดแทนต้นมันสำปะหลังที่ถูกทำลายทิ้งได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
กฤษฎิ์ ชีวะธรรมานนท์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
จังหวัดชลบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๕๓ ร.

ของ นางสาวกฤษฎิ์ ชีวะธรรมานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน จังหวัดชลบุรี
เรื่อง โรคใบด่างมันสำปะหลัง

ข้าพเจ้า นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวทางในการกำจัดแมลงซึ่งเป็นพาหะนำโรคอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรมีแนวทางการป้องกันกำจัดใช้วิธีผสมผสานดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ วิธีเขตกรรม โดยทำความสะอาดแปลงและบริเวณรอบ ๆ แปลง เพื่อไม่ให้มีแหล่งที่อยู่อาศัยของแมลงหวี่ขาวยาสูบ ฝังกลบเศษซากพืชที่ตกค้างในแปลง หรือหากพบต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรคให้ถอนทำลาย เพื่อไม่ให้ต้นงอกออกมาเป็นแหล่งของไวรัสในแปลงปลูก

๑.๒ วิธีกล โดยติดกับดักกาวเหนียวสีเหลือง ๘๐ - ๑๐๐ กับดักต่อไร่ โดยติดเหนือระดับทรงต้นประมาณ ๑ คืบ เพื่อดักจับตัวเต็มวัยของแมลงหวี่ขาวยาสูบ

๑.๓ ชีววิธี โดยใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมแมลงหวี่ขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ด้วงเต่าตัวห้ำ มวนโอเรียส (*Orius* sp.) แตนเบียนเอ็นคาเซีย (*Encarsia* sp.) และเชื้อราบิวเวอเรีย (*Beauveria bassiana*)

๑.๔ สารเคมี กรณีพบแมลงหวี่ขาวยาสูบระยะตัวอ่อนมากกว่า ๒ ตัวต่อใบ ซึ่งเป็นระดับที่ระบาดเกินระดับเศรษฐกิจ (Economic Threshold : ET) ให้พ่นด้วยสารกำจัดแมลงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

๑.๔.๑ สารอิมิดาโคลพริด (imidacloprid) ๗๐% WG อัตรา ๑๒ กรัม
๑.๔.๒ สารไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) ๑๐% SL อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร
๑.๔.๓ สารไทอะมีโทแซม (thiamethoxam) ๒๕% WG อัตรา ๑๒ กรัม
๑.๔.๔ สารบูโพรเฟซิน (buprofezin) ๔๐% SC อัตรา ๔๐ มิลลิลิตร
๑.๔.๕ สารไบเฟนทริน (bifenthrin) ๒.๕๐% EC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร
๑.๔.๖ สารไตรอะโซฟอส (triazophos) ๔๐% EC อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร

โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

ทั้งนี้ ได้ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแมลงหวี่ขาวยาสูบด้วยตัวเองแล้ว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมวิชาการเกษตร มีแนวทางในการกำจัดแมลงหวี่ขาวยาสูบ ซึ่งเป็นพาหะนำโรค ดังนี้

๑. การป้องกันกำจัด

การใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม

- สไปโรเตตระแมท ๑๕% OD อัตรา ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๒๓)
- ไทอะมีโทแซม ๒๕% WG อัตรา ๑๒ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม 4A)
- ไดโนทีฟูแรน ๑๐% SL อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม 4A)
- อิมิดาโครพริด ๗๐% WG อัตรา ๑๒ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม 4A)

การใช้สารฆ่าแมลงประเภทสัมผัสตัวตาย

- ไบเฟนทริน ๒.๕% EC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม 3A)
- ไตรอะโซฟอส ๔๐% EC อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม 1B)

๒. การใช้ชีววิธี

ศัตรูธรรมชาติของแมลงหวี่ขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ด้วงเต่าตัวห้ำ มวนโอเรียส (*Orius* sp.) และแตนเบียนเอ็นคาเซีย (*Encarsia* sp.)

๓. การเขตกรรม

เกษตรกรควรทำความสะอาดแปลงและบริเวณรอบ ๆ แปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของแมลงหวี่ขาวยาสูบ และฝังกลบเศษซากพืชที่ตกค้างในแปลง หรือหากพบต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรคให้ฝังกลบในหลุมลึกเพื่อไม่ให้ต้นงอกออกมาเป็นแหล่งแพร่เชื้อของไวรัสในแปลงปลูก

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถพิจารณาจ่ายค่าชดเชยเพิ่มขึ้นจาก ๑,๘๐๐ บาท เป็น ๔,๐๐๐ บาท ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ขอเรียน ดังนี้

๒.๑ การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๙ การป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรือการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของสัตว์หรือพืชทุกชนิด ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้จ่ายจากเงินงบประมาณของหน่วยงานก่อน เมื่อไม่สามารถป้องกันได้และเกิดโรคหรือการแพร่ระบาดแล้วและงบประมาณไม่เพียงพอ อาจใช้จ่ายจากเงินทดรองราชการตามข้อ ๘ (๔) ได้

๒.๒ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๕.๔.๑.๑ กำหนดให้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่พืชตาย หรือเสียหายตามจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรที่ได้รับความเสียหาย ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่ และหลักเกณฑ์วิธีการปลีกย่อยเกี่ยวกับ

การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๕.๑.๑ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกมีพืชตายหรือเสียหายจนไม่สามารถฟื้นฟูหรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้อีก ให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่เสียหายจริง ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่ โดยมีอัตราการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (ด้านพืช) ข้าว ไร่ละ ๑,๓๔๐ บาท พืชไร่และพืชผัก ไร่ละ ๑,๙๘๐ บาท ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่น ๆ ไร่ละ ๔,๐๔๘ บาท และเกษตรกรจะต้องขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น

๒.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอขอปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ รวมถึงการขอปรับเพิ่มอัตราการช่วยเหลือให้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน ซึ่งอยู่ระหว่างกระทรวงการคลังพิจารณา

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถเพาะพันธุ์มันสำปะหลังที่ทนต่อโรคและให้เปอร์เซ็นต์แป้งสูง โดยสามารถแจกจ่ายแก่เกษตรกรเพื่อเป็นการปลูกทดแทนต้นมันสำปะหลังที่ถูกทำลายทิ้งได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ขอเรียน ดังนี้

๓.๑ กรมส่งเสริมการเกษตรได้ร่วมกับหน่วยงานภาคีในการขับเคลื่อนแก้ไขผลกระทบของเกษตรกรจากโรคใบด่างมันสำปะหลัง โดยนำพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคใบด่างระดับสูงจากมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (TTDI) ได้แก่ พันธุ์อิทธิ ๑ พันธุ์อิทธิ ๒ และพันธุ์อิทธิ ๓ มาขยายพันธุ์ด้วยวิธีแบบเร่งรัด X20 และ X80 มีศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๘ ศูนย์ คือ จังหวัดชลบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ พิษณุโลก มหาสารคาม ลำพูน สุพรรณบุรี และจังหวัดอุดรธานี และเมื่อต้นพันธุ์อยู่ในระยะต้นกล้าจะนำมาอนุบาลในโรงเรือนก่อนนำไปปลูกลงในแปลงปลูก และส่งต้นพันธุ์ให้แก่เกษตรกรนำไปขยายพันธุ์ต่อไปตามลำดับ โดยการขยายพันธุ์มันสำปะหลังด้วยวิธีแบบเร่งรัด X20 และ X80 จะทำให้ได้ปริมาณมากถึง ๒๐ - ๘๐ เท่า ซึ่งมากกว่าวิธีที่เกษตรกรนิยมในปัจจุบันที่ขยายพันธุ์ได้เพียง ๔ เท่า

๓.๒ การดำเนินการในปี ๒๕๖๗ ผลการขยายพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดด้วยวิธีแบบเร่งรัด X20 และ X80 เกิน ๒๓๐,๐๐๐ ต้น คิดเป็นร้อยละ ๙๐ จากเป้าหมาย ๒๔๐,๐๐๐ ต้น และได้เตรียมขยายพันธุ์มันสำปะหลัง ทั้ง ๓ พันธุ์ ไว้รองรับความต้องการของเกษตรกรเมื่อเริ่มต้นฤดูกาลเพาะปลูกใหม่ จะจัดสรรลงตามพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้มีแปลงต้นแบบผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดีหมุนเวียนใช้เองภายในชุมชนผ่านธนาคารท่อนพันธุ์ชุมชน และในรอบฤดูกาลเพาะปลูกใหม่เกษตรกรในชุมชนจะมีท่อนพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี ลดการปนเปื้อนจากโรคใบด่างมันสำปะหลัง แมลงศัตรูพืชจากภายนอกชุมชน ทั้งนี้ เกษตรกรสามารถเลือกรับสายพันธุ์ตามความต้องการและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ของเกษตรกรได้ และในส่วนคุณสมบัติแต่ละสายพันธุ์ กรมส่งเสริมการเกษตรได้นำทั้ง ๓ พันธุ์ ไปวิเคราะห์ซ้ำอีกครั้งก่อนนำไปผลิตขยายพันธุ์ เพื่อให้เกษตรกรมั่นใจว่าจะได้รับท่อนพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดอย่างแน่นอน และจากข้อมูลของ TTDI แสดงผลลัพธ์ถึงคุณสมบัติ ลักษณะเด่นของมันสำปะหลังทั้ง ๓ พันธุ์ คือ พันธุ์อิทธิ ๑ (TME B419) ผลผลิตหัวสดเฉลี่ย ๔.๒ ตัน/ไร่ เชื้อแป้ง ๒๕.๓๐% พบอัตราการเป็นโรคใบด่างมันสำปะหลัง ๐ - ๔.๖๐% (ต้านทานต่อโรคใบด่าง ๙๖.๔๐%) สำหรับพันธุ์อิทธิ ๒ (IITA-TMS-IBA980581) ผลผลิตหัวสดเฉลี่ย ๔.๕ ตัน/ไร่ เชื้อแป้ง ๑๙.๘๐% ไม่พบอาการของโรคใบด่างทุกระยะการเจริญเติบโต (ต้านทานต่อโรคใบด่าง ๑๐๐%) และพันธุ์อิทธิ ๓ (IITA-TMS-IBA920057) ผลผลิตหัวสดเฉลี่ย ๒.๙ ตัน/ไร่ เชื้อแป้ง ๒๐.๗๐% พบอาการเป็นโรคใบด่าง ๐.๕๐ - ๔.๙๐% (ต้านทานต่อโรคใบด่าง ๙๕.๑๐%) และเมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์เกษตรศาสตร์ ๕๐ ซึ่งเป็นมันสำปะหลังกลุ่มพันธุ์ทนทาน พบอาการของโรคใบด่างมากถึง ๔๒ - ๕๗% ดังนั้น มันสำปะหลังพันธุ์ต้านทานต่อโรคใบด่างทั้ง ๓ พันธุ์ จะเป็นทางเลือกหนึ่งให้แก่เกษตรกรที่สนใจได้นำไปเพาะปลูกโดยเฉพาะในพื้นที่พบการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังในระดับรุนแรง เพื่อลดความเสียหายและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังในพื้นที่ต่อไป ทั้งนี้ การใช้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังจากแหล่งพันธุ์ที่ได้รับการรับรอง ไม่ใช้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่นำเข้ามาจากต่างประเทศที่ไม่ผ่านการรับรอง หรือจากแหล่งปลูกที่พบการระบาดของโรค ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการผลิตทั้งต่อตัวเกษตรกรเองและแปลงข้างเคียง ที่สำคัญเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงปลูกอยู่เสมอ เพื่อเฝ้าระวังปัญหาต่าง ๆ จะได้แก้ไขได้ทันเวลา ลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้

๓.๓ การดำเนินการในปี ๒๕๖๘ กรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดแนวทางการจัดการโรคใบด่างมันสำปะหลัง จำนวน ๓ แนวทาง เพื่อส่งมอบให้เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่หรือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพมันสำปะหลัง และส่งมอบต่อในปี ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ ให้แก่สมาชิก โดยกระจายท่อนพันธุ์ในรูปแบบของธนาคารแปลงพันธุ์ (แปลงพันธุ์พื้นที่ ๑ ไร่ สามารถปลูกขยายในฤดูถัดไปได้ ๔ ไร่) โดยเกษตรกรเครือข่ายจะเก็บพันธุ์ไว้ขยายพันธุ์ต่อในแปลงตัวเอง ๒ ไร่ (ร้อยละ ๕๐) และกระจายสู่สมาชิกรายอื่น ๒ ไร่ (ร้อยละ ๕๐) สำหรับการผลิตขยายเพิ่มจำนวนต้นกล้าพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง กรมส่งเสริมการเกษตรวางแผนไว้ทั้งสิ้น ๓ แนวทาง ดังนี้

๓.๓.๑ แนวทางที่ ๑ เสนอของบประมาณผ่านคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) โดยกำหนดเป้าหมายในการผลิตต้นกล้าพันธุ์มันสำปะหลัง จำนวน ๔,๘๐๐,๐๐๐ ต้น เพื่อปลูกในแปลงศูนย์ขยายพันธุ์พืชหรือศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๐๐ ไร่ และแปลงเกษตรกรเครือข่าย จำนวน ๒,๔๐๐ ไร่ ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการของบประมาณ โดยผ่านขั้นตอนการพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำรายละเอียดเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๓.๓.๒ แนวทางที่ ๒ เสนอขอทุนวิจัยผ่านสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) โดยกำหนดเป้าหมายในการผลิตต้นกล้าพันธุ์มันสำปะหลัง จำนวน ๔๔๐,๐๐๐ ต้น เพื่อปลูกในพื้นที่เกษตรกรเครือข่าย จำนวน ๒๐๐ ไร่ ทั้งนี้ การดำเนินการอยู่ระหว่างการพิจารณา

๓.๓.๓ แนวทางที่ ๓ งบประมาณปกติของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยกำหนดเป้าหมายในการผลิตต้นกล้าพันธุ์มันสำปะหลัง จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ต้น และท่อนพันธุ์ จำนวน ๑๗๐,๐๐๐ ลำ เพื่อปลูกในแปลงศูนย์ขยายพันธุ์พืช ๕๔ ไร่ และแปลงเกษตรกรเครือข่าย จำนวน ๘๗๐ ไร่ ทั้งนี้ แนวทางทั้ง ๓ แนวทางดังกล่าว จะกระจายท่อนพันธุ์ในปี ๒๕๖๘ โดยส่งมอบให้เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ หรือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพมันสำปะหลัง เพื่อกระจายต่อด้วยรูปแบบของธนาคารแปลงพันธุ์ และส่งมอบให้เกษตรกรอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตรมีภารกิจในการดำเนินงานวิจัยพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลัง เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงและต้านทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง โดยในปี ๒๕๖๓ ได้ปลูกคัดเลือกและทดสอบสายพันธุ์ตามกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ต้านทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งจะได้สายพันธุ์ใหม่ที่ต้านทานโรคและมีคุณภาพแป้งสูงในปี ๒๕๗๐/๒๕๗๑ ในปัจจุบันกรมวิชาการเกษตรได้ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรผลิตท่อนพันธุ์ที่ต้านทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง ๗๒ เกษตรศาสตร์ ๕๐ และห้วยบง ๖๐ สำหรับให้เกษตรกรนำไปปลูกในแปลงของตนเอง เนื่องจากงบประมาณการผลิตมีจำกัด จึงทำให้การผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำลังขยายพันธุ์ต้านทาน ได้แก่ พันธุ์อิทธิ ๑ อิทธิ ๒ และอิทธิ ๓ ด้วยวิธีการขยายพันธุ์แบบเร่งด่วนด้วยวิธีการขยายแบบข้อสั้นหรือ Mini Stem Cutting X20 ที่ได้รับความอนุเคราะห์ ท่อนพันธุ์จากมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย จำนวน ๒๕,๐๐๐ ลำ ซึ่งจะสามารถส่งมอบให้เกษตรกรในปีการผลิต ๒๕๖๘/๒๕๖๙ และได้จัดทำข้อเสนอโครงการบริหารจัดการพันธุ์มันสำปะหลัง เพื่อการควบคุมโรคใบด่างและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง ตามแผนบริหารจัดการโรคใบด่างมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ โดยมีเป้าหมายการผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง ดังนี้

- พันธุ์ต้านทาน คือ ที่ไม่แสดงอาการของโรค หรือมีแต่น้อย นำเข้ามาจาก IITA ประเทศไนจีเรีย ได้แก่ พันธุ์อิทธิ ๑ อิทธิ ๒ และอิทธิ ๓ จำนวน ๔๑.๖๘ ล้านลำ
- พันธุ์ทนทาน คือ พันธุ์ที่โรคสามารถเข้าทำลายได้ แต่ไม่ส่งผล หรือส่งผลกระทบต่อผลผลิตและคุณภาพน้อย ได้แก่ ระยอง ๗๒ เกษตรศาสตร์ ๕๐ และห้วยบง ๖๐ จำนวน ๑๖๐ ล้านลำ
- แปลงพันธุ์ทนทานผ่านการรับรองพร้อมระบบน้ำ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่

งบประมาณ ปี ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ รวม ๘๕๒,๑๒๒,๖๖๐ บาท เสนอขอรับเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นจากคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) มีมติเห็นชอบและมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำรายละเอียดโครงการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา